

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

II. A multis hic arguitur:

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

omnibus, sit & in istis Deus in omnibus.

II. Opportuna fuit illa Origenis adversarij ad ipsum insimulandum occasio. Theophilus Alexandrinus Pasch. Epist. 1. & 2. inter damnosa eius effata ponit illud. Ponit & Hieronymus in Epist. 59. ad Avitum, cap. 1, 2, & 3. & in Epist. 61. ad Pammach. cap. 5. atque id esse ait dogma Gentilium, & ex parte Platicum. Orosius in Commonitorio ad Augustinum opinionem hanc Origenis quibusdam suae aetatis adscribit; eamque valide convellit Augustinus in libello contra Priscillianistas & Origenistas, cap. 8, 9, 10, & 11. duoque dogmatis hujus fundamenta labefactat, perverfas nimirum interpolationes Paulinae hujus sententiae: *Vanitati enim creatura subiecta est non volens, sed propter eum qui subiecit eam in spe; & istius quae extat Iobi 15. 15. Caeli non sunt mundi in conspectu eius: cui adsonat illa cap. 25. v. 5. Stelle non sunt munda in conspectu eius.* Quamquam sine errore dici posse concedit ne Angelos quidem ratione divinae justitiae justos esse; ac proinde si detur sideribus inesse Angelos, perspicuum fore ait cur dixerit Iobus stellas non esse mundas in conspectu Dei. At utrum rationis compotes spiritus his infint lucidis corporibus nescire se fatetur, & caute indagandum monet. Vt est, ex Augustini auctoritate multis opinionem istam Origenis impugnat Remigius Rhemensis in Rom. 8. 20. Consurgit & adversus istam Iustinianus in Epistola ad Menam, & Basilij auctoritate afciscit, qui Homil. 3. in Hexaem. Origenem carpit, quod aquas quae supra & infra firmamentum sunt, Angelos tropice significare docuerit; nec idcirco sensu pradtum animal firmamentum esse tradit, quod gloriam Dei enaret, alioquin animalia futura rorem, & pruina, & abyssum, quod iis laudem Dei Propheta commendat. Sexto demum ex Anathematismis huic Iustiniani Epistola subnexis eadem hanc Origenis sententia de sideribus animatis confoditur. In quo sane miror ecquid de sideribus peccato obnoxiiis, de eorum spe & futura salute ne verbum quidem in Anathematismis Imperator ille fecerit, cum ejus tamen verba ipsa è lib. 1. *ἀστὲρ ἀψυχὸς* petita repraesentet, quibus verbis & anima sideribus tribuitur, & Sol inducitur dicens Praefare dissolvi & esse cum Christo, sed necessarium magis esse manere in corpore, propter revelationem filiorum Dei, & eadem acriter reprehendat in Epistola ad Quintum Concilium, quam refert Cedrenus; unum id culpandum ac damnandum suscepit, quod suis tamen non caret patronis ac defensoribus. Rufinus quoque Palastinus in libello De fide, doctrinam hanc Adamantij gravibus argumentis elidit, fundamentumque subruit in hoc Scripturae loco constitutum, Iob. 25. 5. *Astra autem non sunt munda in conspectu eius. Neque enim, inquit, ex eo quod non munda sunt in conspectu Dei, ideo dicuntur animalia, alioquin etiam menstrua mulierum ab ipsis animalia nuncupentur & leprosa domus, quoniam ne ista quidem munda sunt apud Deum, secundum legem Moysi. Multa enim eorum quae sine anima sunt, ratione quadam sepe legimus immunda.* Ait etiam Rufinus hanc Scripturae loca in sententia suae tutelam Origenem convertere: *Sol cognovit occasum suum: Psalm. 103. 19. & illum: Ego omnibus stellis mandavi: Isaia 45. 12.* Denique Nicephorus libr. 17. cap. 28. errorem hunc de animatis sideribus in Quinta Synodo damnatum fuisse narrat.

III. At cum quamvis omni affirmatione asseverasse visus sit Origenes, hoc tamen pronuntiato Lectoris animam occupavit in Prooemio libri prioris Commentarii ejusdem *ἀστὲρ ἀψυχὸς: De Sole autem, & Luna, & stellis, utrum animantia sunt, an exanima manifeste non traditur*: quae verba repetit Pamphilus in Apologia. Capite quoque 12 libri sequentis, velut incertus & titubans ait: *Cum ergo, verbi gratia, ad caelestia loca pervenerint sancti, tunc iam rationem astrorum per singula pervidebunt, & sive animantia sunt, sive quidquid illud est, comprehendent.* Et Tomo primo in Iohannem p. 38, 39. hyperbolice dictum suspicatur à Iobo, astra pura non esse coram Deo: *καὶ γὰρ ἀψυχὸς ἄστρον οὐδὲν ὄντων ἡμῶν ἀπὸ τοῦ ἐκείνου ἀψυχῶν ἡμῶν ἡμεῶν, οὐκ ἐστὶν ἡ ψυχὴ ἀλλὰ πρὸς τὸν Θεὸν ἡ ψυχὴ ἀψυχῶν ἐστὶν ἀψυχῶν ἡμῶν, οὐκ ἔστιν ἀψυχῶν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ ἐκείνου ἀψυχῶν ἡμῶν.* Homilia demum in Ieremiam decima, explanans illud Ierem. 12. 4. *Quisque lugebit terra, terram corpus esse ait anima & sensu carens, sed terrae nomine appellari Angelum terrae adstantem, ac itidem aquae, elementis, & rebus singulis. Quae inter Ecclesiasticos Doctores tritissima est opinio, animata esse sidera per formam adstantem & coherentem, non intromissam & informantem. Atque ex his satis patet Origenis haesitatio.*

Ad hanc Pamphilus in responsione ad octavam criminationem, unicuique Christianorum fas esse dicit astra animata vel non animata censere; nec cuiquam opinionis alterius causa haereseos inurendam esse notam, propter hoc quod non ita aperte de his traditum est in Apostolica predicatione. Quod ipsum pra se tulit Adamantius in Prooemio librorum *ἀστὲρ ἀψυχὸς*, uti supra ostendimus. Penitus vero origenistae Ambrosius, sic disserens in Epist. 38. ad Horontianum: *Stelle nebulis obductae vanae sunt, quae solum ministerij huius mundi usus, non sponte utique, sed in spe; quia sperant etiam huius laboris gratiam ab eo qui subiecit eas. Idcirco propter*